

Література:

1. Інформаційно-аналітична газета «Податки та бухгалтерський облік», 2012, № 39, с. 41
2. Постанова КМУ «Про внесення змін до Порядку проведення індексації грошових доходів населення» від 13.06. 2012 №526 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1078-2003-n>
3. Приклад проведення індексації у разі підвищення грошових доходів// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1078-2003-n/para131#n131>
4. Блог про бухгалтерський облік, оподаткування та звітність в Україні// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://byhgalter.com>
5. Спеціальний випуск бухгалтерського тижневика «Дебет-Кредит» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dtki.ua>

Воргач О.А.,
студ. гр. ОЗ-ОА-7М,
Макіївський економіко-гуманітарний інститут.
Науковий керівник – Маєвська Н.В.,
к. н. держ. упр., доцент кафедри обліку і аудиту

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ФОРМУВАННЯ І ВИКОНАННЯ КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

Виконання покладених на державу функцій забезпечують своєю діяльністю бюджетні установи. Їх головна мета полягає в задоволенні соціальних, культурних та інших потреб населення. Діяльність бюджетних установ фінансується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, через що виникає необхідність ефективного управління рухом цих коштів та майна, придбаного за їх рахунок. Обсяг фінансування, необхідний бюджетній установі, відображається у кошторисі доходів і видатків, який є основним фінансово-плановим документом будь-якої бюджетної установи. Кошторис бюджетних установ є складовою місцевого бюджету бюджетної системи країни. Саме тому контроль формування і виконання кошторису є одним з головних напрямів дослідження розподілу та використання коштів бюджетної установи, що сприяє ефективному управлінню бюджетними коштами. Це обумовлює актуальність питання і вказує на необхідність розгляду особливостей контролю формування і виконання кошторису бюджетної установи.

Вітчизняними вченими, такими як Бутинець Ф.Ф., Свірко С.В., Джога Р.Т., Сінельнік Л.М. та іншими, розглядалися питання дослідження діяльності бюджетної установи, складання і порядок виконання кошторисів, організація планування ревізії. Проте в роботах науковців недостатньо висвітлені особливості контролю формування і виконання кошторису.

Відповідно до Бюджетного кодексу України, бюджетна установа – це орган, установа або організація, які визначені Конституцією України, а також організації або установи, створені в порядку органами державної влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування, які повністю утримуються за рахунок відповідного державного або місцевих органів бюджетів і є неприбутковими [1]. Установи та організації, що утримуються за рахунок коштів бюджетів, для забезпечення своєї діяльності і виконання покладених на них функцій складають кошторис доходів і витрат.

Кошторис бюджетної установи є основним плановим документом, який надає повноваження бюджетній установі щодо отримання доходів і здійснення видатків, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення цілей, визначених на рік відповідно до бюджетних призначень. Основним нормативним документом, який регулює порядок складання та виконання кошторису є Порядок складання розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.11р. № 228 [2].

Кошторис бюджетних організацій складається з двох частин: спеціального фонду, який містить обсяг надходжень зі спеціального фонду бюджету на конкретну мету та їх розподіл за повною економічною класифікацією на здійснення відповідних видатків згідно із законодавством; та загального фонду, який містить обсяг надходжень із загального фонду бюджету і розподіл видатків за повною економічною класифікацією на виконання бюджетною установою основних функцій [3, с.32].

До кошторисів можуть включатися тільки видатки, передбачені законодавством, необхідність яких обумовлена характером діяльності установи. Видатки на придбання обладнання, капітальний ремонт приміщень тощо, які не є першочерговими, можуть передбачатися лише за умови забезпечення коштами невідкладних витрат та відсутності заборгованості. Формування дохідної частини загального фонду здійснюється виходячи з планових обсягів бюджетних асигнувань, що виділяються на утримання цієї організації. Дані про планові обсяги бюджетних асигнувань повідомляються установі безпосередньо вищою організацією [4, с.132].

Отже, при формуванні кошторису бюджетної установи треба чітко визначити витрати та доходи бюджетної установи, обґрунтувати доцільність та необхідність статей витрат, узгодити доходи та витрати бюджетної установи.

Велике значення має контроль за правильністю складання кошторису доходів і видатків, оскільки саме він є передумовою забезпечення дисципліни витрачання бюджетних коштів, підвищення ефективності використання державних ресурсів. Перевірка дотримання законодавства, зокрема чітке застосування нормативних документів, при складанні і виконанні кошторису є одним з найважливіших контрольних заходів.

Контроль потребує правильного підходу до його організації і займає значне місце в перевірці діяльності бюджетної установи. Контроль – це систематичне спостереження і перевірка процесу функціонування відповідного об'єкта з метою встановлення його відхилень від заданих параметрів. Під час перевірки діяльності бюджетної установи органами Державної контрольно-ревізійної служби одним з основних питань є контроль формування та виконання кошторису. Саме питання контролю достовірності формування кошторису є першочерговим, оскільки він дає змогу зробити висновок, чи мало місце зайве виділення асигнувань або недофінансування установи [5, с.58]. Контроль виконання кошторису передбачає з'ясування відповідності проведення бюджетною установою своєї діяльності межах затверджених асигнувань, встановлення та з'ясування причин відхилень.

Так, організація контролю формування і виконання кошторису бюджетної установи – це сукупність заходів, спрямованих на перевірку обґрунтованості кожної статті кошторису, а також встановлення дотримання бюджетною установою затверджених обсягів асигнувань і з'ясування причин їх відхилення з метою перевірки законності, доцільності та ефективності використання бюджетних коштів.

Таким чином, розглянувши особливості контролю формування і виконання кошторису бюджетної установи, можна зробити висновок, що тільки досконале знання та чітке застосування нормативних документів, з якими пов'язаний цей процес, високий

рівень бухгалтерського обліку, який дозволяє визначати найголовніші напрямки витрат та підвищувати рівень бюджетного кошторисного планування, дають змогу здійснювати контроль формування і виконання кошторису доходів і видатків і є запорукою ефективного функціонування бюджетної установи.

Література:

1. *Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2542-14>*
2. *Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений Постановою КМУ від 24.01.2011 р. № 228 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.*
3. *Юрченко І. М. Контроль формування і виконання кошторису бюджетної установи / І. М. Юрченко // Управління розвитком. – 2012. - № 7(128) - С. 31-33.*
4. *Дудуляк С. В. Особливості формування кошторису бюджетної установи / С. В. Дудуляк // Управління розвитком. - 2011. - №2(99) – С. 131-132.*
5. *Барабаш Д. В. Організаційні засади контролю формування і виконання кошторису бюджетної установи / Д. В. Барабаш // Управління розвитком. - 2011. - №17(114) - С. 58-60.*

Гірняк М.Ю.,
студ. гр. ОА-42,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Височан О.О.,
асистент кафедри обліку та аналізу

ВИРОБНИЧА СОБІВАРТІСТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ В ОТРИМАННІ ПРИБУТКУ

Виробнича собівартість є одним із основних показників, що характеризує фінансові результати діяльності промислових підприємств. Її зниження завжди залишається пріоритетною задачею менеджменту, в той час як раціональне, всебічне, адекватне та обґрунтоване відображення її величини на бухгалтерських рахунках, в регістрах та звітності – основним завданням обліку.

Кожне підприємництво чітко орієнтовано на отримання прибутку (крім випадків, коли метою створення підприємства не є отримання прибутку). Це найважливіша передумова і причина зацікавленості підприємців в результатах фінансово-господарської діяльності. Реалізація цього принципу на практиці залежить не лише в необхідності фінансувати свої витрати, але і також вести чіткий облік витрат, тому що від цього залежить доля прибутку яка залишається в розпорядженні підприємства після сплати податків. Крім того, необхідно створити таке економічне середовище, в умовах якого вигідно виробляти товари, отримувати прибуток, знижувати собівартість [1].

У процесі власної господарської діяльності, підприємство отримує доходи та несе певні витрати, арифметична різниця між якими визначає фінансовий результат підприємства.

Під доходами розуміють збільшення економічних вигід у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, що приводять до зростання величини власного капіталу підприємства (за винятком його змін, що здійснюються внаслідок проведення додаткових внесків власників)[2]. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного